

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียน เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป 2. เพื่อเปรียบเทียบ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการใช้บทเรียนสำเร็จรูป กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เครื่องมือการ
วิจัย 1. บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง วัดสำคัญทางพระพุทธศาสนาซึ่งมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
วัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งมีค่าระหว่าง 0.67 – 1.00 การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย
การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยใช้บทเรียน
สำเร็จรูปอยู่ในระดับประผ่านเกณฑ์คิดเป็นค่าเฉลี่ย 19.30
2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเรื่องวันสำคัญทาง
พระพุทธศาสนา ทั้งก่อนเรียนหลังเรียน โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปพบว่า หลังเรียนสูง
กว่าก่อนเรียน จากค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 8.60 และค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 19.30

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดความมุ่งหมายและการจัดการศึกษาไว้ว่าการศึกษาคือต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542:6) ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดซึ่งช่วยให้ผู้เรียนนั้นเป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและ ค่านิยมของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่ตนนับถือ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 8) ซึ่งพระพุทธศาสนานั้นมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการ ดำเนินชีวิต ทั้งนี้เพราะพระพุทธศาสนามีความเกี่ยวข้องกับชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย อีกทั้ง ยังมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของคนไทยในทุกๆ ด้านพระพุทธศาสนาเป็นการศึกษาเพื่อเสริมสร้าง จริยธรรม คุณธรรม ให้เข้ากับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีการประพฤติปฏิบัติตลอดจนนิสัยและ บุคลิกภาพที่ดีงาม ในการจัดการเรียนการสอนควรที่จะปลูกฝังทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ การปฏิบัติและเจตคติรวมทั้งลักษณะนิสัยที่ดีให้กับผู้เรียน (ปฐมพงษ์ พีชสิงห์, 2553: 1)

สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ ความ เข้าใจการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัว ตามสภาพแวดล้อมการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตาม ยุคสมัยกาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ เกิดความเข้าใจตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับความแตกต่างและมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็น พลเมืองดีของประเทศชาติและมาตรฐานและตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการ เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ยังได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีแนวคิดพื้นฐานศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่ตนเองนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไป ปฏิบัติในการพัฒนาตนเองดังปรากฏในมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ส 1.2 เข้าใจตระหนัก

และปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีและซื่อสัตย์รักษาพระพุทธศาสนาตามที่กำหนดและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551:47)

จากการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จากข้อมูลประวัติส่วนตัวของผู้เรียนที่ทางโรงเรียนได้จัดทำเป็นฐานข้อมูลประวัติของผู้เรียนเป็นรายบุคคลชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการสัมภาษณ์คุณครูที่สอนวิชาพระพุทธศาสนา มีระยะเวลาการสอนมานานกว่า 5 ปี การสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้และจากการทำแบบทดสอบ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 10 คน ไม่เข้าใจในส่วนเนื้อหาสำคัญทางพระพุทธศาสนามีเนื้อหาที่ยากและมากเกินไป บางเนื้อหาไม่เหมาะสมกับคาบเวลาเรียนทำให้ผู้สอนเร่งสอนให้จบและเนื้อหาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความจำเป็นอย่างมาก ซึ่งต้องใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย สื่อการเรียนการสอนไม่เหมาะสม ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ถ้าไม่ได้รับการแก้ไข หรือพัฒนาให้ดีขึ้นก็จะส่งผลกระทบต่อการศึกษาในบทเรียนถัดไปของผู้เรียน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมานั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรงเพราะเป็นบทเรียนที่เสนอเนื้อหาไปที่ละเอียดละน้อย บรรลุจุดในกรอบต่อเนื่องกันไปตามลำดับจากกรอบที่หนึ่งไปจนถึงกรอบสุดท้าย โดยเรียงเนื้อหาจากง่ายไปหายาก สิ่งที่ยากจากหน่วยย่อยหรือกรอบแรกๆ จะเป็นพื้นฐานสำหรับกรอบถัดๆ ไป การแบ่งการเรียนออกเป็นหน่วยย่อยๆ หรือกรอบก็เพื่อหลีกเลี่ยงการผิดพลาดในการเรียนของนักเรียนซึ่งในแต่ละกรอบจะมีเนื้อหาคำถามให้คำตอบโดยอาจอยู่ในกรอบเดียวกัน หรือคนละกรอบก็ได้ ส่วนเฉลยคำตอบอาจอยู่ในกรอบถัดไป บทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรงจึงเหมาะสมที่จะทำไปใช้ในการประกอบการสอน เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 10 คน เพื่อที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองและเป็นการตอบสนองความแตกต่างระหว่างผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนเองอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งเป็นการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องและสนองความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นตนเอง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและนวัตกรรม

เทคโนโลยีทางการศึกษาสำหรับการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการใช้บทเรียนสำเร็จรูป

ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมายการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 10 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) เนื่องจากนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาไม่ผ่านเกณฑ์

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ประวัติและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

วันวิสาขบูชา (วันสำคัญสากล)

วันธรรมสวนะและเทศกาลสำคัญ

หลักปฏิบัติตน : การฟังพระธรรมเทศกาล การแต่งกายในการประกอบกร
ประพฤติปฏิบัติตนในวันธรรมสวนะและเทศกาลสำคัญ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป โดยมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป 2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการใช้บทเรียนสำเร็จรูป เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีขั้นตอนดำเนินงานวิจัย ดังนี้

1. ขึ้นวางแผน
2. ขึ้นปฏิบัติการ
3. ขึ้นตรวจสอบการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ขึ้นวิเคราะห์ข้อมูล

ขึ้นวางแผน

1. กลุ่มเป้าหมายการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 10 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาไม่ผ่านเกณฑ์

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้
  - 2.1 การสร้างบทเรียนสำเร็จรูป ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้
    - 2.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนสำเร็จรูป
    - 2.1.2 ศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
    - 2.1.3 ศึกษารายละเอียดเนื้อหาเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
    - 2.1.4 จัดลำดับเนื้อหาของบทเรียนสำเร็จรูป

ขั้นตรวจสอบและเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองผู้วิจัยได้ใช้แบบแผนการทดลองแบบ The single group pretest – posttest design (สุวิมล ตีรกานันท์, 2551 : 21)

ตารางที่ 3-1 แบบแผนการทดลอง

Pre – test	Treatment	Post – Test
O ₁	X	O ₂
เมื่อ O ₁	หมายถึง	ทดสอบก่อนเรียน
X	หมายถึง	การทดลองใช้แบบฝึกเสริมทักษะ
O ₂	หมายถึง	ทดสอบหลังเรียน

1. วิธีการเก็บรวบรวม

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียน จำนวน 30 ชื่อ เวลา 30 นาที

2.2 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา กับนักเรียนสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง จำนวน 4 แผน

ตารางที่ 3-2 แผนการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

เวลาเรียน	กิจกรรม/วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือวิจัย
ตารางที่ 1	1.แบบทดสอบก่อนเรียน (สังเกตพฤติกรรมสำคัญก่อนเรียนครั้งที่ 1) 2.แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเรื่อง วันมาฆบูชา	1.แบบทดสอบก่อนเรียน 2.บทเรียนสำเร็จรูป

ตารางที่ 2	1.แผนการจัดการเรียนรู้ 2 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปเรื่อง วันวิสาขบูชา	1.บทเรียนสำเร็จรูป
ตารางที่ 3	1.แผนการจัดการเรียนรู้ 2 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง วันอัฐมีบูชา - วันอาสาฬหบูชา	1.บทเรียนสำเร็จรูป
ตารางที่ 4	1.แผนการจัดการเรียนรู้ 4 โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง วันเข้าพรรษา - วันออกพรรษา 2. แบบทดสอบหลังเรียน (สังเกตพฤติกรรมสำคัญก่อนเรียนครั้งที่ 2)	1.บทเรียนสำเร็จรูป 2.แบบทดสอบหลังเรียน

2.3 เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบทดสอบเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลไปวิเคราะห์ผลต่อไป

ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลการทดสอบมาดำเนินการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

1. วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง IOC
2. วิเคราะห์หาค่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ได้รับจากผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติพื้นฐาน

4.1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยคำนวณจากสูตร

(สุวิมลศิริกานันท์, 2551:201)

เมื่อ	แทน	ค่าเฉลี่ย
	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

4.1.2 การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ใช้สูตร (สุวิมลศิริกานันท์, 2551:203)

เมื่อ	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

4.2 สถิติที่ใช้วิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตรค่าความสอดคล้อง IOC (สุวิมล ศิริกานันท์, 2551:148)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 4-1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป จำแนกเป็นรายคน

นักเรียน	คะแนน (30 คะแนน)
คนที่ 1	23
คนที่ 2	18
คนที่ 3	20
คนที่ 4	17
คนที่ 5	19
คนที่ 6	18
คนที่ 7	21
คนที่ 8	19
คนที่ 9	20
คนที่ 10	18
$\bar{X}$	19.30
S.D.	1.77

ตารางที่ 4-2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปจำแนกเป็นรายบุคคล

นักเรียน	ก่อนเรียน (30 คะแนน)	หลังเรียน (30 คะแนน)
คนที่ 1	10	23
คนที่ 2	7	18
คนที่ 3	9	20
คนที่ 4	8	17
คนที่ 5	8	19
คนที่ 6	7	18
คนที่ 7	11	21
คนที่ 8	9	19
คนที่ 9	9	20
คนที่ 10	8	18
X	8.60	19.30
S.D.	1.26	1.77

จากสูตรตารางที่ 4-2 พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ($x = 19.30$, - S.D. = 1.77) สูงกว่าคะแนนก่อนเรียน ($x = 8.60$, S.D.= 1.26)

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป ผู้วิจัยขออภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป อยู่ในระดับผ่านเกณฑ์ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 19.30 โดยทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก บทเรียนสำเร็จรูปเป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยคำนึงถึงรูปแบบ วิธีการ และขั้นตอนในการสร้างเพื่อให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน เป็นสื่อที่ช่วยพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งถวัลย์ มาศจรัส (2546 : 17) กล่าวถึง ความหมายของบทเรียนสำเร็จรูป คือ บทเรียนที่ผู้จัดทำขึ้นให้เป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ในแต่ละสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในบทเรียนแต่ละบทเรียนด้วยตนเอง โดยเริ่มจากเนื้อหาสาระที่ง่ายๆ ไปสู่เนื้อหาที่ยากขึ้นเป็นลำดับ เป็นบทเรียนที่สร้างขึ้นโดยกำหนดเนื้อหา วัตถุประสงค์ วิธีการและสื่อการเรียนสอนไว้ล่วงหน้า ผู้เรียนสามารถศึกษา ค้นคว้า และประเมินผลการเรียนด้วยตนเองตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับการวิจัย

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้บทสำเร็จรูป พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน จากค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 8.60 และค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 19.30 มีดังนี้

จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.60 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.26 ทั้งนี้เพราะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 ได้เรียนเนื้อหาเกี่ยวกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาไปแล้ว แต่เนื่องด้วยสื่อหรือวัตรกรรมที่ช่วยในการจัดการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพมากพอ จึงส่งผลให้นักเรียนไม่เข้าใจเนื้อหาเกี่ยวกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เป็นปัญหาสำคัญที่ควรได้รับการแก้ไขมากที่สุด จึงทำให้คะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนของนักเรียนออกมาอยู่ในระดับไม่ผ่านเกณฑ์และจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 19.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.77 ซึ่งจากการเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการเรียนด้วยบทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อน

เรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนได้เรียนรู้จากการใช้นวัตกรรมบทเรียนสำเร็จรูป จึงทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาการ
เรียนรู้ที่เพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ที่สนใจในการนำบทเรียนสำเร็จรูปไปใช้ ควรมีการประยุกต์ให้กับบริบทของกลุ่มสาระการ
เรียนรู้ของตนเอง เพื่อให้นวัตกรรมส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง
ที่สุด

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการใช้นวัตกรรมของผู้วิจัยกับนวัตกรรม
อื่นๆ เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องหลักธรรมวันสำคัญในทางพระพุทธศาสนาควบคู่กับการ
พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช
2551 (กระทรวงศึกษาธิการ.2551) ครูจึงควรมีเทคนิคการสอนที่มีความหลากหลาย Active learning เน้นให้
ผู้เรียนเกิด ACKNOWLEDGEMENTS